

MEMORIA ÎNCHISORILOR

— Revista „Memoria”, editată de Uniunea Scriitorilor, a avut succesul așteptat la primul număr. Întrebăm pe Banu Rădulescu, redactorul șef al revistei, cu ocazia ieșirii de sub teacuri a numărului 2, ce diferență este între acesta și cel anterior. Ce noutăți apar în numărul 2?

— Știi, mie îmi este foarte greu, ca redactor, să fac o separare. După părerea celor care au văzut ambele numere, cel de al doilea este mult mai bogat. Apar lucruri noi în cadrul rubricilor existente și se adaugă alte rubrici: de exemplu, **Internaționala Terorismului Comunist** în care publicăm dezvoltările poetului Reiner Kunze din fosta RDG privind urmărirea de către securitatea lor (STASI), a unui poet. De altfel, asta ne-a și interesat. Nu urmărirea unui om oarecare, ci urmărirea unui intelectual. Se vede clar acolo cum erau vinate versurile, metafora. Dacă STASI era de părere că metafoara este antigubernamentală, se intensifica urmărirea bietului poet. O altă rubrică este **Figuri de martiri**. Îl evocăm aici pe savantul George Brătianu care a murit în închisoarea de la Sighet, în condiții oribile, fiindcă n-a vrut să recunoască Basarabia și Bucovina ca teritorii rusești. În **Tirani și tortionari** apare figura sinistră a lui Beria...

— Deci, cu numărul 2 al revistei, „Memoria” devine o publicație internațională.

— Încă din cuvântul introductiv al primului număr preconizăm deschiderea „Memoriei” românești către memoriile altor neamuri, în special către vecinii noștri, pentru că am fost toți în același lagăr și am îndurat oroarea comunistă. Unii mai ușor, alții mai greu, unii s-au lepădat de ea mai lesne, noi mai greu, în sfârșit... Trebuie să ne intereseze însă de unde a venit toată nenorocirea. Din răsăritul sovietic. Fără acești vecini ai noștri nici noi, nici Ungaria, nici Polonia, nici Bulgaria nu pătimeam cit am pățimit. Ne interesează deci conexiunea memoriei românești cu memoria celorlalți prieteni și vecini.

— „Memoria” va rămâne în continuare în plan istoric, sau va aborda și aspectele actuale ale acestei situații?

— Vom aborda și probleme actuale pentru că nu poți face o ruptură tranșantă între trecut și prezent. Totul se implică, totul se continuă. Nici nu știu dacă am putea defini trecutul, prezentul... Acestea sînt niște calupuri didactice. Dar să nu

facem filozofie pe noțiunea de timp. Cu această revistă dorim să reținem în memorie dezastrurile petrecute pentru a preveni repetarea lor. Sigur, nu-mi fac iluzia că eu și revista vom putea împiedica acest lucru. Vedeti bine: s-au petrecut Auschwitz-ul, Buchenwald-ul și atâtea mizerii și ele s-au tot repetat; dar sîntem obligați să facem efortul de a le împiedica.

— Ce ecouri internaționale a avut numărul 1? După cum știu este prima revistă de acest fel din lume.

— Domnul ministru Pleșu, care este un om subțire și un intelectual de primă mână, mi-a spus, nu mai departe de acum o lună, că este una dintre cele mai bune reviste europene. Evident, pe mine m-a flatat... Am constatat însă direct, în Italia, că profesorii de literatură și limbă română de la Torino, Milano, Pisa, Napoli erau interesați de „Memoria” și doreau să o vadă apărind în limba italiană și în alte limbi străine pentru a o putea difuza.

— În perspectivă, este posibilă publicarea unor numere, măcar speciale, în limbi de mare circulație?

— Cel puțin aceasta este intenția mea. Din păcate, ne izbirăm de impedimente financiare. După cum știi, cultura românească este săracă. Chiar acest al doilea număr a apărut după un interval incredibil de timp — 6 luni — deși revista era proiectată lunar.

— Din cite știu, tocmai austeritatea impune ca revista să devină trimestrială.

— Lunară! Eu vreau lunară!

— Așa a fost proiectată! Dar **Consiliul Uniunii Scriitorilor** a luat hotărîrea ca ea să apară trimestrial.

— Dar eu n-am să mă țin după hotărîrea asta. Eu vreau s-o scot lunar.

— Sponsori s-au ivit?

— S-au ivit... Comitetul Helsinki, Asociația pentru apărarea drepturilor omului.

— Deci există posibilitatea apariției lunare a revistei?

— Există, sigur că există.

— Manuscrise și autori sînt?

— Sînt gata acum numerele 3, 4 și 5. Așteaptă să intre la tipar. Hirtie pentru numerele 3 și 4 avem. Trebuie să procurăm hirtie în continuare și să-i asigurăm o bună difuzare.

— Vă dorim, domnule Banu Rădulescu, cit mai multe numere.

— Să v-audă Dumnezeu!

A consemnat
BALOGH JÓZSEF

*Diana u. Vintorel
Rovaneasa*

18 iunie 1991